

SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV
(prvopodpisani mag. Dejan Židan)

Ljubljana, 12.11.2020

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
Igor Zorčič, predsednik

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	12-11-2020		
Šifra:	101-04/20-3/2		
Povezava:			
EPA:	1473-VIII	EU:	
Sign. zn.:			
Kratika:			

Na podlagi 88. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97,66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13), 19. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 - uradno prečiščeno besedilo, 20/06 - ZNOJF-1, 109/08, 39/11, 48/12) in 114. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 - uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13) vlagamo spodaj podpisani poslanci

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O ZAPOSLOVANJU INVALIDOV (ZZRZI)

ki vam ga pošiljamo v obravnavo in sprejem po rednem postopku, na podlagi 114. člena Poslovnika Državnega zbora.

Pri obravnavi predloga zakona v Državnem zboru RS in pri delu njegovih delovnih teles bo v imenu predlagatelja sodeloval mag. Dejan Židan.

Prilogi:

- predlog zakona,
- podpisi poslancev

mag. Dejan Židan,
Predrag Baković
Samo Bevk,
mag. Meira Hot,
Soniboj Knežak,

mag. Marko Koprivc,
mag. Bojana Muršič,
Matjaž Nemeč,
Jani Prednik,
Dr. Franc Trček,
Matjaž Han,
Gregor Židan,

Brane Golubović,
Marjan Šarec,
Tina Heferle
Jerca Korče
Aljaž Kovačič
Nik Prebil,
Jože Lenart,
Rudi Medved,
Edvard Paulič,
Robert Pavšič,
Igor Peček,
Lidija Divjak Mirnik,
Andreja Zabret,
Jani Möderndorfer,
Dr. Matej T. Vatovec,

Luka Mesec,
Violeta Tomič,
Miha Kordiš,
Nataša Sukič,
Boštjan Koražija,
Željko Cigler,
Primož Siter,

Maša Kociper,
Mag. Andrej Rajh,
Vojko Starović,
Marko Bandelli

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O ZAPOSLOVITVENI REHABILITACIJI IN ZAPOSLOVANJU INVALIDOV

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

1.1. Ocena stanja

V času gospodarske rasti, ki običajno sledi ekonomski krizi, se običajno tudi poveča povpraševanje po delovni sili, s čimer se zniža skupno število brezposelnih oseb. Zaposlitev tako najdejo predvsem osebe, ki so bile krajši čas brezposelne, medtem, ko dolgotrajno brezposelne osebe ostajajo še naprej prijavljene v evidenci brezposelnih oseb na Zavodu za zaposlovanje Republike Slovenije (ZRSZ). Na ta način se delež dolgotrajno brezposelnih v skupnem številu brezposelnih oseb poveča in hkrati vpliva na poslabšanje strukture brezposelnosti, kar predstavlja enega izmed ključnih problemov slovenskega trga dela. V evidenci brezposelnih oseb tako ostajajo osebe, starejše od 55 let, mladi iskalci prve zaposlitve ter osebe z zdravstvenimi in drugimi ovirami, ki sestavljajo glavnino dolgotrajne brezposelnosti. Za reševanje problema dolgotrajne brezposelnosti država sprejema in izvaja posebne ukrepe za spodbujanje zaposlovanja težje zaposljivih oseb in njihove participacije ter aktivacije na trgu dela.

Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 87/11, 96/12 – ZPIZ-2 in 98/14), ki ga je Državni zbor RS sprejel junija leta 2004, predstavlja osrednji ukrep za spodbujanje zaposlovanja ene izmed skupin dolgotrajno brezposelnih, ki so težje zaposljive zaradi invalidnosti. Invalidnost je osebna okoliščina, na katero posameznik nima vpliva, predstavlja pa pomemben dejavnik pri posameznikovih možnostih za zaposlitev. Z invalidnostjo se lahko sooči vsak posameznik, saj je pogosto posledica nesreč pri delu ali izven delovnega okolja, ali pa posledica hude, dolgotrajne bolezni.

Namen Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (v nadaljevanju besedila: ZZRZI) je povečati zaposljivost invalidov, njihovo socialno vključenost in omogočiti pogoje za enakovredno participacijo invalidov na trgu dela s spodbujanjem zaposlovanja invalidov na prilagojenih delovnih mestih v običajnem delovnem okolju. Za težje invalide, ki jim običajni delodajalci ne morejo zagotoviti prilagojenega delovnega mesta, pa je predvidena posebna oblika zaposlitve v invalidskih podjetjih ali zaposlitvenih centrih. ZZRZI tako ureja številne ukrepe na področju zaposlovanja invalidov, kot so storitve zaposlitvene rehabilitacije, kvotni sistem zaposlovanja invalidov, subvencioniranje plač za najtežje invalide, posebne oblike zaposlitve kot so zaščitna in podporna zaposlitev, invalidska podjetja, zaposlitveni centri za težje zaposljive invalide, plačilo prilagoditve delovnega mesta in sredstev za delo invalidov ter druge spodbude običajnim delodajalcem za zaposlovanje invalidov.

Po podatkih ZRSZ je bilo v evidenco brezposelnih oseb decembra 2019 prijavljenih 12.989 invalidov, kar predstavlja 17,3 % vseh brezposelnih oseb, od tega je bilo decembra 2019 10.486 dolgotrajno brezposelnih invalidov, oziroma 28,5 % vseh dolgotrajno brezposelnih

oseb¹. Po zadnjih podatkih ZRSZ je bilo septembra 2020 12.532 brezposelnih invalidov oziroma 15 % vseh brezposelnih oseb, ki so prijavljene na Zavodu, od tega je bilo 9.956 dolgotrajno brezposelnih invalidov, kar predstavlja 26,1 % vseh dolgotrajno brezposelnih oseb, prijavljenih v evidenco brezposelnih².

Zaposlitvena rehabilitacija, ki se na podlagi ZZRZI izvaja kot javna služba v okviru mreže izvajalcev zaposlitvene rehabilitacije, je namenjena usposabljanju invalida za ustrezno samostojno delo, da invalid najde sebi primerno zaposlitev in jo tudi zadrži ter s tem poskrbi za lastno socialno in materialno varnost. V okviru zaposlitvene rehabilitacije se invalida motivira in spodbuja k aktivni vlogi na trgu dela, pripravi mnenje o stopnji delovne sposobnosti, znanj, delovnih navad in poklicnih interesov invalida, ponudi se mu pomoč pri izbiri ustreznega poklica in iskanju ustrezne zaposlitve. V kolikor se invalidu najde ustrezno delo oziroma zaposlitev, se izvede tudi analiza konkretnega delovnega mesta in delovnega okolja invalida, izdelava načrta prilagoditve delovnega mesta in potrebne opreme ter sredstev za delo, usposabljanje na konkretnem delovnem mestu ali v izbranem poklicu ter spremljanje invalida na delovnem mestu po zaposlitvi.

Storitve zaposlitvene rehabilitacije se financirajo iz proračuna Republike Slovenije, če je invalid napoten na zaposlitveno rehabilitacijo s strani ZRSZ. V primeru, da je invalid napoten s strani Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (ZPIZ), delodajalca ali koga drugega, se storitve zaposlitvene rehabilitacije financirajo po veljavnem ceniku s strani napotitelja.

1.2. Razlogi za sprejem zakona

Invalid, ki je vključen v storitve zaposlitvene rehabilitacije, ima glede na trenutno ureditev v skladu s 17. členom ZZRZI pravico do denarnega nadomestila iz naslova zaposlitvene rehabilitacije glede na vrsto, obseg in čas trajanja storitve. Invalid je tako trenutno upravičen do plačila stroškov javnega prevoza za invalida in njegovega spremljevalca v primeru, če ga potrebuje in mu je priznana določena storitev iz 15. člena zakona, do plačila stroškov bivanja v višini največ 20 % minimalne plače, če se storitve zaposlitvene rehabilitacije izvajajo več dni zaporedoma in če je otežen vsakodnevni prihod invalida k izvajalcu zaposlitvene rehabilitacije ter do denarnega prejemka za čas trajanja zaposlitvene rehabilitacije v višini 40 % minimalne plače mesečno, če se storitve zaposlitvene rehabilitacije izvajajo v obsegu najmanj 100 ur in če invalid ni prejemnik denarnega nadomestila ali denarne pomoči po predpisih iz naslova pravic brezposelnih oseb ali denarnega nadomestila po predpisih iz naslova invalidskega zavarovanja. Trenutno invalidi, ki nimajo drugih prejemkov, dobivajo s strani ZRSZ, 376,23 EUR mesečno, to je 40% minimalne plače.

Glede na trenutno ureditev, ki jo določa ZZRZI, invalid, ki je vključen v storitve zaposlitvene rehabilitacije, torej ni upravičen do denarnega prejemka, če se storitve zaposlitvene rehabilitacije izvajajo v obsegu manj kot 100 ur mesečno in če je invalid prejemnik

¹ https://www.ess.gov.si/_files/12072/DBO-januar_2019.pdf

² https://www.ess.gov.si/_files/13046/DBO_2020.pdf

denarnega nadomestila ali denarne pomoči po predpisih iz naslova pravic brezposelnih oseb ali denarnega nadomestila po predpisih iz naslova invalidskega zavarovanja. Meja 100 ur, ki jo mora invalid opraviti zato, da je upravičen do denarnega prejemka, je za nekatere invalide nedosegljiva zaradi odločbe ZPIZ-a, da lahko zaradi invalidnosti delajo le po 4 ure dnevno.

Po drugi strani pa trenutna ureditev za količino opravljenega dela nad 100 ur v zaposlitveni rehabilitaciji ne predvideva dodatne nagrade in s tem tudi ne motivacije za tiste invalide, ki so zmožni in pripravljeni delati v okviru zaposlitvene rehabilitacije več kot 100 ur mesečno, saj določilo ne predvideva denarnega prejemka, ki bi bil izračunan na podlagi opravljenega števila ur v zaposlitveni rehabilitaciji. Ta namreč določa zgolj najnižjo mejo (100 ur), ki jo mora invalid opraviti zato, da je upravičen do denarnega nadomestila v višini 40 % minimalne plače mesečno. Glede na standarde in normative storitev zaposlitvene rehabilitacije obseg najmanj 100 mesečno invalidi dosežejo le v primeru vključitve v storitev »usposabljanje na konkretnem delovnem mestu pri konkretnem delodajalcu«.

Na problematiko denarnih prejemkov invalidov, ki so vključeni v zaposlitveno rehabilitacijo, je opozoril tudi Varuh človekovih pravic, ki je v letnem poročilu za leto 2019 Vladi Republike Slovenije v priporočilu št. 48 zapisal, da je Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov nujno potrebno spremeniti, tako da bo invalidu pripadal denarni prejemek v sorazmernem deležu, če je opravljenih več ali manj kot 100 ur, ter da se invalidom, ki se v okviru zaposlitvene rehabilitacije usposabljujejo na delovnem mestu, povrnejo stroški za malico (str. 84, Letno poročilo Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2019).

V kolikor je invalid napoten na poklicno rehabilitacijo s strani delodajalca, so delodajalci delovnemu invalidu, ki mu je bila ugotovljena preostala delovna zmožnost v skladu s 196. členom Zakona o delovnih razmerjih dolžni zagotoviti poleg možnosti opravljanja drugega dela, ustreznega njegovi preostali delovni zmožnosti ali opravljanje dela s krajšim delovnim časom glede na preostalo delovno zmožnost, tudi poklicno rehabilitacijo in nadomestilo plače v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Trenutna ureditev, ki ureja nagrajevanje za invalide, ki so v zaposlitveno rehabilitacijo vključeni na podlagi ZZRZI-ja, ni poštena niti ni socialno pravična, zato predlagamo spremembo in dopolnitev 17. člena ZZRZI tako, da bi bili invalidi, ki so vključeni v storitve zaposlitvene rehabilitacije, upravičeni do primerne denarnega prejemka za čas trajanja zaposlitvene rehabilitacije.

Predvsem je potrebno urediti denarne prejemke invalidov z odločbo ZPIZ, da lahko delajo le krajši čas od polnega. Ob zavedanju, da je zaposlitvena rehabilitacija namenjena predvsem zaposlitvi invalida, torej sklenitvi pogodbe o zaposlitvi in s tem povezanim tekom pokojninske dobe. Potrebno je vedeti, da je tek pokojninske dobe odvisen od pogodbe o zaposlitvi in v njej določen delovni čas. Delovnim invalidom z odločbo ZPIZ-a, ki lahko delajo le krajši delovni čas od polnega, krije prispevke do polnega delovnega časa ZPIZ in jim teče polna delovna doba, ostalim invalidom pa ne.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1. Cilji predloga zakona

Cilj predloga spremembe in dopolnitve zakona je zagotoviti pošteno in socialno pravično nagrado za invalide, ki so vključeni v storitve zaposlitvene rehabilitacije. Takšen denarni prejemek bi prispeval k večji motivaciji in sodelovanju invalidov pri izvajanju storitev v okviru zaposlitvene rehabilitacije in njihovem prevzemanju odgovornosti za uspešen zaključek zaposlitvene rehabilitacije, s čimer bi povečali tudi usposobljenost invalidov za samostojno delo zato, da se lahko zaposlijo in sami poskrbijo za lastno socialno ter materialno varnost.

2.2. Načela predloga zakona

S predloženo novelo ZZRZI ostajajo temeljna načela, na katerih temelji ZZRZI nespremenjena, celo več s predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah ZZRZI se krepi načelo socialne pravičnosti in enakosti, saj menimo, da je trenutna ureditev v zvezi z denarnim prejemkom, ki ga invalid, ki je vključen v storitve zaposlitvene rehabilitacije prejme, nepoštena in socialno nepravična.

2.3. Poglavitne rešitve predloga zakona

Predlagamo tudi dopolnitev 17. člena tako, da bo invalid, ki je vključen v zaposlitveno rehabilitacijo upravičen do povračila stroškov za prehrano v času trajanja zaposlitvene rehabilitacije, v višini regresa za prehrano med delom za zaposlene v javnem sektorju.

Trenutna ureditev, ki ureja nagrajevanje za invalide, ki so v zaposlitveno rehabilitacijo vključeni na podlagi ZZRZI-ja ni poštena niti ni socialno pravična. Predlaga se rešitev, na podlagi katere bo skupina invalidov, ki je vključena v zaposlitveno rehabilitacijo na podlagi ZZRZI-ja prejemale denarne prejemke, ki bodo sorazmerni z obsegom števila ur socialne aktivacije. S tem bodo do denarnega prejemka upravičeni tudi tisti invalidi, ki ne zmorejo opravljati dela, ki obsega več kot 100 ur mesečno. Na drugi strani pa bodo imeli možnost do višjega denarnega prejemka tisti invalidi, ki so zmožni in pripravljeni delo opravljati več kot 100 ur mesečno.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

ZRSZ letno napoti k izvajalcem zaposlitvene rehabilitacije cca 2000 oseb, od teh cca 300 prejema 40% minimalne plače, ker nimajo drugih dohodkov.

Trenutno invalidi, ki nimajo drugih prejemkov, prejmejo s strani ZRSZ 376,23 EUR mesečno, to je 40% minimalne plače.

Ocenjujemo, da okvirne finančne posledice zakona za državni proračun znašajo v višini 5 mio evrov.

Predlog zakona ne bo imel vpliva na druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona predvideva porabo proračunskih sredstev za leto 2022, za katerega proračun še ni bil sprejet.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1. Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

5.2. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Avstrija

V Avstriji je bila s 1. januarjem 2014 izvedena reforma sistema invalidske pokojnine, katere cilj je bil zmanjšati število oseb, ki so upravičeni do invalidske pokojnine in v zameno povečati število oseb z zdravstvenimi težavami, ki so vključeni na trg dela. Tako je bila začasna invalidska pokojnina s 1. januarja 2014 ukinjena za vse osebe, mlajše od 50 let. V kolikor oseba zaradi poškodbe ali bolezni vsaj šest mesecev ne more več opravljati dela, za katerega se je izučila, se ne upokojuje več kot prej, ampak se po obsežni zdravstveni oskrbi in okrevanju v okviru zdravstvene rehabilitacije vključi v zaposlitveno rehabilitacijo in prekvalifikacijo.

Osebe vključene v zaposlitveno rehabilitacijo imajo pravico do zaščitne zaposlitve in poklicne zaščite, kar pomeni, da ima oseba pravico do poklicne prekvalifikacije na isti stopnji, ki jo je imele preden se je poškodovala ali zbolela. Pri izbiri poklica v katerega se oseba prekvalificira, se upošteva zdravstveno stanje osebe, možnost zaposlitve v novem poklicu in poklicnih interesih posameznika.

Oseba se vključi v poklicno rehabilitacijo in prekvalifikacijo, če se s tem izpolni namen rehabilitacije – ponovna vključitev na trg dela, in če prekvalifikacija za izbrani poklic ustreza fizičnim in duševnim sposobnostim posameznika, njegovemu zdravstvenemu stanju in prejšnji stopnji izobrazbe, ki jo je oseba imela preden se je poškodovala ali zbolela.

Med trajanjem prekvalifikacije udeleženci prejemajo dodatek za prekvalifikacijo v višini nadomestila za brezposelnost skupaj z dodatkom v višini 22 odstotkov nadomestila za brezposelnosti. To pomeni, da je povprečni dodatek za prekvalifikacijo približno enako visok, kot je bila povprečna invalidska pokojnina. Invalidska pokojnina se bo v Avstriji še naprej podeljevala le v primeru trajne invalidnosti ali če poklicna prekvalifikacija ni ustrežna in

smiselna.³

Irska

Na Irskem obstaja vrsta podpor za zaposlovanje invalidov, ki jim pomagajo pri iskanju zaposlitve in ostajanju v zaposlitvi. Ministrstvo za zaposlovanje in socialno zadeve to podporo zagotavlja prek lokalnih uradov za zaposlovanje in »Intreo centrov«.

Ministrstvo za zdravje je odgovorno za rehabilitacijsko usposabljanje (usposabljanje, ki ni povezano z običajno delovno silo) in zaščiteno delo. Za izvajanje teh storitev je odgovoren Zdravstvena služba (Health Service Executive). Rehabilitacijsko usposabljanje in zaščiteno delo se v glavnem izvajata v akreditiranih centrih za usposabljanje, ki jih vodi HSE ali ponudnikih storitev s katerimi HSE sklene dogovor in v delavnicah z zaščitnimi zaposlitvami.

Rehabilitacijsko usposabljanje se osredotoča na razvoj življenjskih, socialnih veščin in osnovnih delovnih veščin s ciljem izboljšati kakovosti življenja ter splošne delovne sposobnosti pripravnika.

HSE imenuje direktorje invalidskih služb, ki so med drugim odgovorni za izvajanje storitev rehabilitacijskega usposabljanja. HSE ima skupine svetovalcev za svetovanje, ki ponujajo informacije, nasvete in usmeritve glede usposabljanja za HSE in storitev zaščenega zaposlovanja. Zaščiteno delo daje invalidom možnost, da sodelujejo pri vsakodnevem delu v zaščitenem okolju, kjer prejemajo osebne podporne storitve. Pripravniki lahko proizvajajo blago, ki ima komercialno vrednost.

Udeleženci v temeljnih usposabljanjih in delavnicah z zaščiteno zaposlitev obdržijo socialno varstvo, ki je običajno invalidnina. Poleg tega so upravičeni do dodatka za usposabljanje v višini 31,80 EUR na teden, ki se lahko izplača ljudem, ki so začeli rehabilitacijsko usposabljanje pred 1. septembrom 2019. Bonus za usposabljanje novim udeležencem po tem datumu ni več na voljo.⁴

Hrvaška

Na Hrvaškem imajo pravico do poklicne rehabilitacije:

- delavci in z njimi izenačene osebe po posebnih predpisih, obrtniki in osebe, ki samostojno opravljajo poklicno dejavnost, pri katerih se je pred 55. letom zmanjšala sposobnost za delo s preostalo delovno sposobnostjo,
- če je zmanjšanje delovne sposobnosti poleg preostale delovne sposobnosti

³ https://www.oesterreich.gv.at/themen/menschen_mit_behinderungen/rehabilitation/Seite.1170920.html

⁴ https://www.citizensinformation.ie/en/health/health_services/health_services_for_people_with_disabilities/rehabilitation_and_training_services_for_people_with_disabilities.html#

posledica poškodbe zunaj dela ali bolezni, je zavarovanec upravičen do poklicne rehabilitacije, če izpolnjuje pogoje za upokojitev za pridobitev pravice do invalidske pokojnine,

- če je zmanjšanje delovne sposobnosti poleg preostale delovne sposobnosti še posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, je zavarovanec upravičen do poklicne rehabilitacije ne glede na dolžino upokojitve.

Poklicno rehabilitacijo zavarovanih oseb izvaja specializirana javna ustanova, ki izvaja poklicno rehabilitacijo invalidov. V skladu z Zakonom o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom) lahko invalidno osebo na zaposlitveno rehabilitacijo napotijo z zakonom določene institucije (npr. zavod za pokojninsko zavarovanje, zavod za zaposlovanje, zavod za zdravstveno zavarovanje, delodajalec, ...), ki nosijo tudi vse stroške povezane z izvedbo zaposlitvene rehabilitacije za posamezno osebo.

Osebe, ki so napotene na poklicno rehabilitacijo imajo v času izvajanja poklicne rehabilitacije pravice v skladu s predpisi ustanove, ki ga je napotila na poklicno rehabilitacijo. Tako imajo na primer osebe, ki jih je na poklicno rehabilitacijo napotil hrvaški zavod za pokojninsko zavarovanje (Hrvatski zavod za mirovinsko zavarovanje) pravico do nadomestila plače:

- med čakanjem na poklicno rehabilitacijo,
- v času poklicne rehabilitacije,
- med čakanjem na zaposlitev po opravljeni poklicni rehabilitaciji, vendar največ 12 mesecev ali 24 mesecev (odvisno od vzroka zmanjšanja delovne sposobnosti), pod pogojem, da se v 30 dneh po zaključku poklicne rehabilitacije javi pristojni službi za zaposlovanje.

Invalid, ki je pridobil pravico do poklicne rehabilitacije, med poklicno rehabilitacijo ne sme prejeti nadomestila plače, nižje od najnižjega mesečnega zneska bruto plače delavca za polni delovni čas, določenega s predpisom, ki določa najnižjo plačo.⁵

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

Sprejem predloga zakona ne bo imel drugih posledic

⁵ <https://www.mirovinsko.hr/hr/profesionalna-rehabilitacija/278>

<https://e-usmjeravanje.hzz.hr/profesionalna-rehabilitacija>

https://www.zosi.hr/docs/zakon_o_profesionalnoj_rehabilitaciji.pdf

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 87/11, 96/12 – ZPIZ-2 in 98/14) se 17. člen spremeni tako, da se glasi:

»17. člen

(prejemki iz naslova zaposlitvene rehabilitacije)

(1) Invalid, ki mu je priznana pravica do zaposlitvene rehabilitacije, ima pravico do denarnih prejemkov glede na vrsto, obseg in čas trajanja storitev, in sicer:

- plačila stroškov javnega prevoza za invalida in njegovega spremljevalca oziroma spremljevalko (v nadaljnjem besedilu: spremljevalec) v primeru, da ga potrebuje, če je invalidu priznana pravica do storitev iz prve, druge, tretje, četrte, pete, šeste in desete alinee 15. člena tega zakona,
- plačila stroškov za prehrano v višini nadomestila za prehrano med delom za zaposlene v javnem sektorju, če je invalidu priznana pravica do storitev iz prve, druge, tretje, četrte, pete, šeste in desete alinee 15. člena tega zakona,
- plačila stroškov bivanja v višini največ 20% minimalne plače mesečno, če se storitve zaposlitvene rehabilitacije izvajajo več dni zaporedoma in če je otežen vsakodnevni prihod invalida k izvajalcu zaposlitvene rehabilitacije,
- denarnega prejemka za čas trajanja zaposlitvene rehabilitacije v višini 69 % minimalne neto plače mesečno, če se storitve zaposlitvene rehabilitacije izvajajo v obsegu od 60 do vključno 128 ur mesečno oziroma v višini 83 % minimalne neto plače mesečno, če se storitve zaposlitvene rehabilitacije izvajajo v obsegu najmanj 129 ur mesečno. Do denarnega prejemka za čas trajanja zaposlitvene rehabilitacije je upravičen tudi invalid, ki prejema denarno nadomestilo ali denarno pomoč po predpisih iz naslova pravic brezposelnih oseb ali denarno nadomestilo po predpisih iz naslova invalidskega zavarovanja. Vsota vseh prejemkov iz navedenih naslovov ne sme presegati višine odstotka minimalne neto plače, določene za posamezen obseg storitev zaposlitvene rehabilitacije v tem členu zakona.

(2) O pravicah iz prejšnjih odstavkov odloča Zavod.«

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

2. člen

Osebam, ki so ob uveljavitvi tega zakona vključene v storitev izvajanja zaposlitvene rehabilitacije, Zavod po uradni dolžnosti uskladi obseg in trajanje pravice do denarnih prejemkov iz naslova zaposlitvene rehabilitacije v skladu s tem zakonom najpozneje v 30 dneh od začetka veljavnosti tega zakona.

3. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa začne s 1. januarjem 2022.

III. OBRAZLOŽITVE ČLENOV

1. ČLEN

Predlagamo spremembo 17. člen zakona, ki ureja denarne prejemke iz naslova zaposlitvene rehabilitacije, in sicer tako, da bi bil invalid, ki je vključen v storitve zaposlitvene rehabilitacije upravičen do denarnega prejemka za čas trajanja zaposlitvene rehabilitacije glede na število obsega ur, ki se izvedejo v času zaposlitvene rehabilitacije, v podobni višini, kot velja za vključene v socialno aktivacijo po Zakonu o socialnem varstvu.

Predlagamo tudi dopolnitev 17. člena tako, da bo invalid, ki je vključen v zaposlitveno rehabilitacijo upravičen do povračila stroškov za prehrano v času trajanja zaposlitvene rehabilitacije, v višini regresa za prehrano med delom za zaposlene v javnem sektorju.

Trenutna ureditev, ki ureja nagrajevanje za invalide, ki so v zaposlitveno rehabilitacijo vključeni na podlagi ZZRZI-ja ni poštena niti ni socialno pravična. Predlaga se rešitev na podlagi katere bo skupina invalidov, ki je vključena v zaposlitveno rehabilitacijo na podlagi ZZRZI-ja prejela denarne prejemke, ki bodo sorazmerni z obsegom števila ur socialne aktivacije. S tem bodo do denarnega prejemka upravičeni tudi tisti invalidi, ki ne zmorejo opravljati dela, ki obsega več kot 100 ur mesečno. Na drugi strani pa bodo imeli možnost do višje denarne nagrade tisti invalidi, ki so zmožni in pripravljeni delo opravljati več kot 100 ur mesečno.

Trenutno invalidi, ki nimajo drugih prejemkov, dobivajo s strani ZRSZ, 376,23 EUR mesečno, to je 40% minimalne plače. Z novo predlagano rešitvijo bodo dobili maksimalno 607,29 EUR na mesec, če bodo vključeni več kot 129 ur mesečno (polna delovna obveznost je 174 ur mesečno), invalidi z odločbo ZPIZ, da lahko delajo največ 4 ure dnevno, pa bi dobili 506,75 EUR na mesec, če bi delali od 60 do vključno 128 ur mesečno. Toliko dobijo osebe, ki so vključene v projekt socialne aktivacije.

2. ČLEN

Prehodna določba, ki določa, da Zavod za zaposlovanje Republike Slovenije, ki odloča o denarnih prejemkih iz zaposlitvene rehabilitacije iz 17. člena Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov ponovno odloči obseg in trajanje pravice do denarnih prejemkov iz naslova zaposlitvene rehabilitacije v skladu s tem zakonom. S tem člen se vzpostavlja enak položaj invalidov, ki so že vključeni v storitev izvajanja zaposlitvene rehabilitacije in so že prejeli odločbo s strani Zavoda o obsegu in trajanju denarnih prejemkov iz naslova zaposlitvene rehabilitacije na podlagi trenutnega določila 17. člena tega zakona ter tistih invalidov, ki se bodo v storitev izvajanja zaposlitvene rehabilitacije vključili po uveljavitvi tega zakona in spremembi obsega pravic do denarnega nadomestila iz naslova zaposlitvene rehabilitacije.

3. ČLEN

Člen določa začetek veljavnosti zakona, ki je petnajst dni po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, zakon pa se začne uporabljati s 1. januarjem 2020, saj je bil za leto 2021 državni proračun že sprejet.

IV. BESEDILO ČLENA, KI SE SPREMINJA

17. člen

(denarni prejemki iz naslova zaposlitvene rehabilitacije)

(1) Invalid, ki mu je priznana pravica do zaposlitvene rehabilitacije, ima pravico do denarnih prejemkov glede na vrsto, obseg in čas trajanja storitev, in sicer:

- plačila stroškov javnega prevoza za invalida in njegovega spremljevalca oziroma spremljevalko (v nadaljnjem besedilu: spremljevalec) v primeru, da ga potrebuje, če je invalidu priznana pravica do storitev iz prve, druge, tretje, četrte, pete, šeste in desete alineje 15. člena tega zakona,
- plačila stroškov bivanja v višini največ 20% minimalne plače mesečno, če se storitve zaposlitvene rehabilitacije izvajajo več dni zaporedoma in če je otežen vsakodnevni prihod invalida k izvajalcu zaposlitvene rehabilitacije,
- denarnega prejemka za čas trajanja zaposlitvene rehabilitacije v višini 40% minimalne plače mesečno, če se storitve zaposlitvene rehabilitacije izvajajo v obsegu najmanj 100 ur in če invalid ni prejemnik denarnega nadomestila ali denarne pomoči po predpisih iz naslova pravic brezposelnih oseb ali denarnega nadomestila po predpisih iz naslova invalidskega zavarovanja.

(2) O pravicah iz prejšnjega odstavka odloča Zavod.

**V. PRILOGA
PODPISI POSLANK IN POSLANCEV**

Ime in priimek

Podpis

Brane Golubović

Marjan Šarec

Tina Heferle

Jerca Korče

Aljaž Kovačič

Nik Prebil

Jože Lenart

Rudi Medved

Edvard Paulič

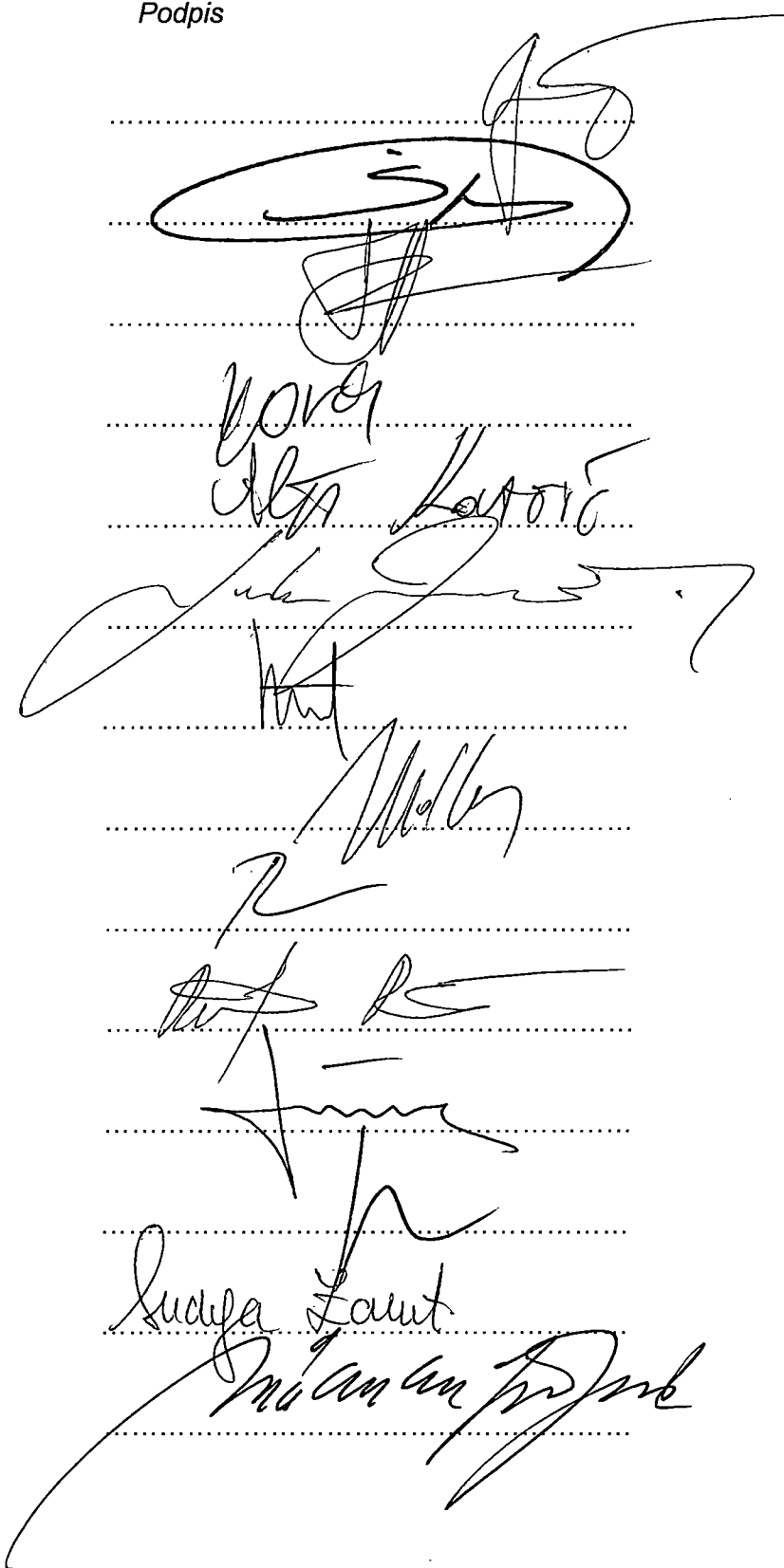
Robert Pavšič

Igor Peček

Lidija Divjak Mirnik

Andreja Zabret

Jani Möderndorfer

REPUBLIKA SLOVENIJA

DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Levica

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

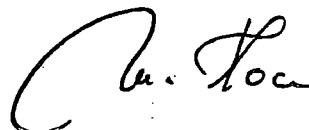
t: 01 478 96 49, f: 01 478 98 45, e: ps-levica@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Ime in priimek	Podpis
Dr. Matej T. Vatovec	
Luka Mesec	
Violeta Tomić	
Miha Kordiš	
Nataša Sukič	
Boštjan Koražija	
Željko Cigler	
Primož Siter	

PODPISI POSLANK IN POSLANCEV

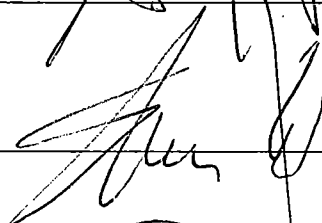
Maša KOCIPER

mag. Andrej RAJH

Vojko STAROVIĆ

Marko BANDELLI

